

TEACCH PEDAGOGIKEN

Treatment and Education of Autistic and related Communication handicapped Children.

Det är ett pedagogiskt arbetssätt anpassat för personer med autism. Det är utarbetat av Division TEACCH i North Carolina, USA. Programmets syfte är att tydliggöra vardagen så att dessa personer blir mer självständiga.

Detta arbetssätt har visat sig vara mycket framgångsrikt och hjälpt många personer med autism att verkligen förstå sin omgivning bättre, vilket minskat oro, självdestruktiva och utagerande beteenden.

I TEACCH utgår man alltid från det visuella. Med hjälp av t.ex. olika scheman och arbetsordningar ska man försöka att beskriva och klargöra:

- **Vad ska jag göra?**
- **Hur mycket ska jag göra?**
- **När är jag färdig?**
- **Vad ska jag göra sedan?**

Dessa fyra punkter är grundpelarna i pedagogiken

Ett schema eller arbetsordning måste alltid vara individuellt anpassat och hela tiden utgå från den enskilda individen. Ett schema kan ha olika utformning beroende vad individen förstår. Schemat kan bestå av skriven text, foton, pictogrambilder, ritade bilder eller konkreta objekt. Konkreta objekt kan vara symboliska eller faktiskt vara det föremålet som kommer att användas i aktiviteten. Längden på schemat varierar också, det kan vara heldag, halvdag, en bild i taget eller ett objekt i taget.

TEACCH:s grundsyn

”Att ge enskilda individer med autism en möjlighet att delta i samhällslivet på ett sådant meningsfullt och självständigt sätt som möjligt”

Att arbeta utefter TEACCH programmet innebär att alla nedanstående delar är lika viktiga och att helheten blir något mer än delarna var för sig.

- **Autism orsakas av en störning i hjärnans funktion.** Personer med autism bearbetar information och uppfattar världen annorlunda på grund av en störning i hjärnans funktion. Programmet lägger ingen värdering i den skillnaden. Målsättningen är därför att förstå konsekvenserna av den annorlunda kognitionen personer med autism har och använda denna kunskap till att minska gapet mellan deras sätt att tänka och det som krävs för att fungera tillfredsställande i vårt samhälle. **Nyckelbegreppen blir då tolerans, kompromiss, acceptans och personlig utveckling snarare än normalisering.**

Autism. Det är ett allvarligt funktionshinder som beror på en medfödd eller mycket tidig förvärvad hjärnfunktionsstörning. Personer med autism har svårigheter att bearbeta och förstå information så att de får helhet och sammanhang i sina upplevelser, **Central Coherence.** De har också bristande förmåga att förstå och leva sig in i andra människors tankar, känslor och behov, **Theory of mind.**

- **Samarbete mellan föräldrar och personal.** Genom föräldrar och även personal som vet mycket om personen bör man alltid etablera ett samarbete som ger bättre och effektivare resultat än om vardera gruppen ensam arbetar för att ge den enskilde gott stöd.
- **Generalistmodellen.** Genom att tillämpa en helhetssyn ser TEACCH programmet personer med autism i ett sammanhang där den enskilde individens samlade erfarenheter, intressen och svårigheter ingår, men även dennes familjesituation. Detta sätt att tänka kräver en bred kunskap om autism, om den enskildes behov om familjens roll.
- **Allsidiga, samordnade och livslånga samhällsinsatser.** Autism är ett livslångt funktionshinder och den enskilde behöver allsidig habilitering hela livet även familjen. Dessa insatser måste samordnas så att det blir en konsekvens i hur det pedagogiska arbetet läggs upp och vilka prioriteringar som görs under varje persons liv. Eftersom att autism påverkar utvecklingen inom alla funktionsområden behövs ett konsekvent synsätt som riktar sig mot samtliga funktionsområden.
- **Individualisering.** Även om programmet följer allmänna principer, som strukturerad och visuell undervisning och träning i att kunna delta i samhället, är nyckeln till TEACCH programmet framgång att man anpassar dessa principer till de individuella behoven hos varje person och familj. Målsättningen är att hjälpa den enskilda individen att fungera så självständigt som möjligt utifrån sina förutsättningar.

Fem faktorer som bildar en helhet

- 1. Kunskap.** Det är nödvändigt att ha kunskap om det annorlunda sätt att uppfatta och bearbeta information som personer med autism har. Det är viktigt att försöka sätta sig in i hur den enskilda personen upplever sin omvärld.
- 2. Individualisering.** Som tillägg till den teoretiska kunskapen krävs också kunskap om individen. Detta för att skapa motivation och för att lägga en rätt kravnivå. Viktigt att känna till den ojämna begåvningsnivån och då inte automatiskt utgå från personens ålder utan istället använda sig av olika former av bedömningar som ger information om personens ojämna utveckling, intressen, färdigheter och speciella behov.
- 3. Hjälpmedel.** Med ett hjälpmedel kan en person med en funktionsnedsättning lättare se ett sammanhang och en mer begriplig tillvaro. Ett hjälpmedel är alltid personligt och helt anpassat till den enskilde personen.
- 4. Kontinuitet.** För att den enskilda personen ska kunna generalisera sina färdigheter till andra miljöer krävs en kontinuitet både här och nu och mot framtiden. Det är viktigt att lärandet inte bara ersätts med olika aktiviteter. Möjligheten att ständigt få lära och utvecklas är ofta det som skapar ett livsinnehåll.
- 5. Undervisningssätt och bemötande.** Att utveckla personens starka sidor istället för att bara fokusera på att förbättra de svaga sidorna är en viktig faktor. Att ta vara på individens intressen ökar motivationen och förståelsen för vad man gör. Teacch pedagogiken är en ram vars innehåll kan variera mycket från individ till individ. Det är inte bara en metod utan ett sätt att tänka kring att skapa förutsättningar för personer med autism. Allt lärande handlar om dels **innehåll**, vad man ska lära sig och dels om **form**, hur man lär sig. Det är viktigt att som personal ständigt reflektera och analysera sina metoder och teorier detta för att hitta nya strategier för lärande.